

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 225.977 van 7 januari 2014
in de zaak A. 209.016/VII-38.832.**

In zake : 1. Magda BOUTE
 2. Maarten INGELS
 3. Nico DE ZUTTER
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Bert Roelandts en Wannes Thyssen
 kantoor houdend te 9000 Gent
 Kasteellaan 141
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door
de Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Abbeloos
kantoor houdend te 9200 Dendermonde
Noordlaan 82-84
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :
de BVBA AN-PIGS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Steve Ronse en Meindert Gees
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
President Kennedypark 6, bus 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 29 mei 2013, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 22 maart 2013 houdende uitspraak over het beroep ingesteld tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van

13 september 2012, houdende het deels verlenen aan de BVBA An-Pigs van de milieuvergunning voor het veranderen van een gemengde veehouderij, gelegen aan de Schare 40a te Bassevelde.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 5 december 2013.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wannes Thyssen, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Patrick Vandendael, die loco advocaat Dirk Abbeloos verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Steve Ronse, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Tussenkomst

3. Met een op 19 juni 2013 ter post aangetekend verzoekschrift vraagt de BVBA An-Pigs om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om dat verzoek in te willigen, wat betreft het administratief kort geding.

IV. Feiten

4.1. De tussenkomende partij exploiteert een gemengde veehouderij in Assenede, deelgemeente Bassevelde. De lopende milieuvergunning werd door de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen verleend op 10 april 2008, voor een termijn van 20 jaar, voor onder meer het houden van 113 runderen en 1.093 varkens, en de opslag van 7.210 m³ dierlijke mest.

Op 23 oktober 2008 neemt de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen akte van de overname van de exploitatie door de tussenkomende partij, waarvan de vorige exploitant één van de vennoten is.

De inrichting ligt in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, op meer dan 1.000 meter afstand van woongebied ander dan met landelijk karakter, woonuitbreidingsgebied, gebied voor verblijfsrecreatie, natuurreserveaat en bosreserveaat. De verzoekende partijen wonen in de onmiddellijke omgeving van de inrichting.

4.2. Op 29 februari 2012 dient de tussenkomende partij een milieuvergunningsaanvraag in voor het veranderen van de inrichting met voortijdige hernieuwing van de vergunning.

Het is de bedoeling om het aantal runderen te vermeerderen naar 148, het aantal varkens naar 14.605, en er zou een mestverwerkingsinstallatie worden gebouwd met een jaarlijkse capaciteit van 20.000 ton. Bij de aanvraag wordt een project-milieueffektenrapport (hierna : MER) gevoegd, goedgekeurd door de bevoegde administratie op 15 februari 2012, evenals een buiten de MER-procedure door een andere deskundige opgestelde afzonderlijke geurstudie.

4.3. Er wordt een informatievergadering georganiseerd. Tijdens het openbaar onderzoek worden er 133 bezwaarschriften ingediend. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Assenede adviseert ongunstig.

4.4. Op 13 september 2012 weigert de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen de gevraagde vergunning grotendeels : de uitbreiding van het aantal runderen wordt vergund, maar de uitbreiding van het aantal varkens en de mestverwerkingsinstallatie worden geweigerd.

4.5. De tussenkomende partij dient een administratief beroep in tegen die weigering.

4.6. Volgende adviezen worden verleend :

- de Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Grondwaterbeheer, adviseert gunstig;
- de Isabellapolder adviseert voorwaardelijk gunstig;
- het Agentschap voor Natuur en Bos adviseert voorwaardelijk gunstig;
- het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed adviseert eerst gunstig, later, na kennisname van de beoordeling door de gemeente van de ruimtelijke inpasbaarheid, voorwaardelijk gunstig;
- de afdeling Milieuvergunningen adviseert op 5 december 2012 ongunstig; nadat de exploitant is gehoord op een zitting van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie van 11 december 2012, bezorgt hij op 21 december 2012 een verslag met "bijkomende geurberekeningen"; daarop adviseert de afdeling Milieuvergunningen in een aanvullend advies van 4 januari 2013 voorwaardelijk gunstig;
- de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie adviseert voorwaardelijk gunstig.

4.7. Op 22 maart 2013 wordt de bestreden beslissing genomen : de gevraagde vergunning wordt verleend.

Onder meer de volgende bijzondere vergunningsvoorwaarden worden opgelegd, zoals voorgesteld door de afdeling Milieuvergunningen en in

navolging daarvan door de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie :

"17. de nieuwe stallen 1, 12 en 13 worden voorzien van een combiwasser met ten minste de volgende reductiecoëfficiënten: 85% geurreductie, 80% stofreductie, 85% ammoniakreductie. De bestaande stallen 2, 7, 8, 9 worden eveneens voorzien van een combiwasser met dezelfde reductiecoëfficiënten;

18. de volgende geurreducerende maatregelen van het standaardpakket voor varkensstallen conform de omzendbrief LNE 2012/1: 'Milderende maatregelen voor geuremissies die afkomstig zijn van bestaande varkens- en pluimveestallen in Vlaanderen' worden toegepast op alle varkensstallen, zowel bestaande als nieuwe stallen en zowel ammoniakemissiearme als conventionele stallen:

- A-V1: Optimaliseren van het ventilatiesysteem;
- A-V2: Intensief en regelmatig reinigen van de stal bij all-in of all-outs systemen;
- A-V3: Voederen naar behoefte van de dieren;
- A-V4: Goed brijvoedermanagement;
- A-V5: Voederverliezen beperken en ze regelmatig verwijderen;

De volgende bijkomende geurreducerende maatregelen voor varkensstallen worden ten minste toegepast op stallen 1, 2, 4, 5 en 6 conform de omzendbrief LNE 2012/1: 'Milderende maatregelen voor geuremissies die afkomstig zijn van bestaande varkens- en pluimveestallen in Vlaanderen':

- B-V1: Beperken van de mestverblijftijd in de stal;

Conform omzendbrief LNE 2012/1 worden, indien vereist, standaardprocedures opgemaakt en uitgevoerd. Een logboek wordt bijgehouden waarin de acties in verband met maatregel A-V1, A-V2 en B-V1 worden vermeld. Dit logboek ligt steeds ter inzage van de toezichthoudende overheid;

19. rond stal 12 en 13 wordt een groenscherm voorzien van minstens 6 m breed zoals aangegeven op het uitvoeringsplan, aangevuld met een groenscherm aan de zuidzijde van stal 12 en 13. Dit groenscherm moet bestaan uit minstens 3 rijen planten: eerst struiken, daarna coniferen en daarna loofbomen. Deze planten moeten kruislings gezet worden om grote openingen in het groenscherm te vermijden. De afstand tussen het groenscherm en de stallen mag maximaal 15 m bedragen en de optische porositeit mag niet meer dan 35% bedragen. Dit groenscherm wordt aangeplant in het eerste plantseizoen na het beëindigen van fase 1. Uitgevallen planten moeten zo snel mogelijk vervangen worden. De hoogte van de volgroeide loofbomen moet minstens 10 meter bedragen. Ten noorden en ten westen van stal 1, 2 en 3 moet een groenscherm voorzien worden conform het landschapsintegratieplan;

20. de lagune wordt voorzien van beplanting conform het beplantingsplan;

21. de exploitant overlegt met de leveranciers en transporteurs die het bedrijf aandoen, om de opgestelde transportplannen maximaal te respecteren zodat een maximale spreiding van de transporten bekomen wordt;

22. alleen de transporten voor het afvoeren van vleesvarkens mogen 's nachts gebeuren. Alle andere transporten moeten tussen 7u en 19u plaatsvinden;

23. tijdens het laden en lossen mogen de motoren van de vrachtwagens niet

stationair draaien indien dit niet nodig is voor het laden of lossen. Het laden en lossen gebeurt alleen op de op de uitvoeringsplannen voorziene laad- en losplaatsen;

24. in de mestverwerkingsinstallatie mag alleen bedrijfseigen mest en geen extern aangevoerde mest verwerkt worden;

25. de weegbrug mag alleen voor bedrijfseigen transporten gebruikt worden en niet door derden;

(...)"

4.8. De bestreden beslissing luidt onder meer als volgt :

"Overwegende dat de aanvraag betrekking heeft op een activiteit, die voorkomt op de lijst van bijlage I van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende de vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage, met name rubriek 21, c, 'Installaties voor intensieve pluimvee of varkenshouderij met meer dan 3.000 plaatsen voor mestvarkens (van meer dan 20 kg)' en rubriek 21, d, 'Installaties voor intensieve pluimvee of varkenshouderij met meer dan 900 plaatsen voor zeugen'; dat de inrichting bijgevolg m.e.r.-plichtig is;

Overwegende dat de exploitant een MER heeft ingediend op 1 februari 2012 voor de uitbreiding en hernieuwing van een gemengde veeteeltinrichting tot 148 runderen en 14.605 varkens; dat het PRMER-0574-GK door de dienst mer is goedgekeurd op 15 februari 2012;

Overwegende dat de exploitant in 2008 vergund is voor het houden van 113 runderen en 1.093 varkens (749 zeugen, 11 beren, 333 vleesvarkens) die worden gehouden in 10 stallen; dat de exploitant circa 2.562 niet-vergunningsplichtige biggen houdt; dat hij het dierenaantal wenst uit te breiden tot 148 runderen, 14.605 varkens (1.186 zeugen, 21 beren, 13.398 vleesvarkens) en 6.378 niet-vergunningsplichtige biggen door het ombouwen van de bestaande stallen en door het bouwen van 3 nieuwe stallen (stal 1: 324 varkens, stal 12: 9.728 varkens en stal 13: 3.072 varkens); dat de exploitant eveneens vergunning vraagt voor een mestverwerkingsinstallatie met een capaciteit van 20.000 ton per jaar en aanhorigheden;

Overwegende dat de veranderingen en uitbreidingen gespreid zullen worden over 2 fasen; dat in de eerste fase varkensstal 12 zal gebouwd worden; dat tegelijk stallen 7, 8 en 9 op een combiluchtwasser zullen aangesloten worden en de mestvaalt naast stal 3 zal geregulariseerd worden; dat in de tweede fase stal 1 en 13 zullen gebouwd worden; dat tegelijk stal 2 zal aangesloten worden op een combiluchtwasser en de geregulariseerde mestvaalt naast stal 3 zal verbouwd worden tot een zeugenstal volgens een ammoniakemissiearm systeem en stal 2, 9, 10 en 11 intern verbouwd zullen worden; dat de vaste mestopslag dan zal verplaatst worden naar een opslag van vaste mest in de loods; dat de mestverwerkingsinstallatie zal gebouwd worden in de tweede fase; dat een groenscherm zal aangeplant worden van 6 tot 8 m breed rond de volledige west- en oostzijde en een stukje aan de noordzijde van stal 12 en 13 en de mestverwerkingsinstallatie;

Overwegende dat de stalindeling van de vergunde situatie hieronder is weergegeven;

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
stalsysteem	V-3.1	V-3.6	V-2.6	V-2.6	conv.	V-1.2	conv.	conv.	conv.	conv.
varkens	288	451	54	72	108			120		
biggen						1.200	962	410		
runderen									47	66
mest (m ³)	125	900			320	120	700	250	420	1012

Overwegende dat de stalindeling van de aangevraagde situatie na realiseren van fase 2 hieronder is weergegeven;

	1	2	3	4	5	6	7
stalsysteem	combi	V-3.1 + combi	V-3.6	V-2.6	V-2.6	conv.	V-1.2 + combi
varkens	323	280	677	54	72	108	
biggen							1.518
runderen							
mest (m ³)	125	125	1.382		320		240

	8	9	10	11	12	13
stalsysteem	conv. + combi	conv. + combi	conv.	conv.	combi	combi
varkens		282			9.728	3072
biggen	1.152	108			3.600	
runderen			81	67		
mest (m ³)	700	340	520	268	9.800	4.115

Overwegende dat de aanvraag een mestverwerkingsinstallatie bevat van het type Trevi; dat alleen mest van het eigen bedrijf zal verwerkt worden; dat de ruwe mest opgeslagen wordt in een buffer van 500 m³; dat de ruwe mest met behulp van een decanteercentrifuge gescheiden wordt in een dikke fractie (15%) en een dunne fractie (85 %); dat de dikke fractie wordt afgevoerd naar een gespecialiseerd bedrijf of zal worden afgezet naar de landbouw; dat de dunne fractie wordt overgepompt naar een buffer van 400 m³; dat de dunne fractie een biologische zuivering ondergaat die bestaat uit een nitrificatie en een denitrificatie zodat een verregaande reductie in stikstof en fosfor bekomen wordt; dat de dunne fractie wordt overgepompt in een nitrificatiebekken (975 m³) waarin in aerobe omstandigheden ammoniak omgezet wordt tot nitraat; dat in een denitrificatiebekken (675 m³) in anaerobe omstandigheden nitraat wordt omgezet tot stikstofgas dat opgenomen wordt in de atmosfeer; dat een recirculatiepomp tussen beide bekkens zorgt voor de aanvoer van nitraat vanuit het nitrificatiebekken naar het denitrificatiebekken; dat de terugstroom van het denitrificatiebekken naar het nitrificatiebekken verloopt via openingen in beide bekkens; dat de dunne fractie dus meerdere keren beide reactoren doorloopt; dat na de beluchtingsfase, een bezinking gebeurt in het nitrificatiebekken; dat het effluent overgepompt wordt naar een nabezinker (528 m³); dat het biologisch slib in de reactor achterblijft; dat het effluent na

bezinking in de nabezinker overgepompt wordt naar het effluentbekken van 8.000 m³: dat het effluent uitgereden wordt op landbouwgronden;

Overwegende dat het bedrijf 152 waarderingspunten telt; dat het bedrijf 16.384 varkensseenheden telt; dat bijgevolg in functie van deze 2 waarden een minimumafstand van 300 m ten opzichte van elk hindergevoelig gebied moet gerespecteerd worden conform artikel 5.9.4.4 van titel II van VLAREM; dat het dichtstbij gelegen hindergevoelig gebied gelegen is op meer dan 1000 m zodat het bedrijf voldoet aan de geldende verbods- en afstandsregels; dat moet opgemerkt worden dat het maximaal aantal varkensseenheden waaraan kan getoetst worden in artikel 5.9.4.4 van titel II van VLAREM 2.625 bedraagt en dat het bedrijf 6 keer meer varkensseenheden telt; dat bovendien 6.378 niet-vergunningsplichtige biggen niet zijn opgenomen in deze berekening;

Overwegende dat bijna alle varkens zullen gehuisvest worden in ammoniakemissiearme stallen; dat 108 zeugen gehuisvest worden in stal 6 wat een conventionele stal is; dat de runderen gehuisvest zijn in conventionele stallen; dat er geen erkende ammoniakemissiearme stalsystemen zijn voor runderen; dat stallen 1, 2, 7, 8, 9, 12 en 13 zullen worden aangesloten op een biologische luchtwasser met een geur- en ammoniakreductie van 85%; dat wanneer gerekend wordt met een dergelijke geurreductie de totale geuremissie nog stijgt van 89.960 OUE/s in de huidige situatie naar 130.422,78 OUE/s in de gewenste situatie door de zeer grote uitbreiding van het aantal dieren;

Overwegende dat een geurstudie is opgenomen in het MER; dat een 20-tal naburige bedrijven zijn opgenomen in de clusteranalyse; dat onderstaande tabel het aantal gehinderde woningen per effect (negatief, matig negatief, gering negatief) op vlak van geur afkomstig van de inrichting weergeeft voor agrarisch gebied, woongebied met landelijk karakter en woongebied en overige gevoelige gewestplanbestemmingen;

	effect	huidig	gewens t	verschil
> 10 OUE/m³				
agrarisch gebied	Negatief effect	125	129	+4
woongebied land. kar.	Negatief effect	6	6	0
5-10 OUE/m³				
agrarisch gebied	Matig negatief effect	89	100	+11
woongebied land. kar.	Negatief effect	13	14	+1
woongebied	Negatief effect	2	7	+5
Nederland	Negatief effect	1	1	0
3-5 OUE/m³				
agrarisch gebied	Gering negatief effect	103	92	-11
woongebied land. kar.	Matig negatief effect	41	60	+19
woongebied	Negatief effect	381	414	+33

Overwegende dat in de toekomstige situatie in totaal 823 woningen gehinderd worden in verschillende gewestplanbestemmingen; dat in de toekomstige situatie 571 woningen negatief gehinderd zullen worden waarvan 421 in woongebied, 80 in woongebied met landelijk karakter en 129 in agrarisch gebied;

Overwegende dat 11 woningen minder gering negatief gehinderd worden in agrarisch gebied doordat ze in de toekomst een matig negatief effect zullen ondervinden; dat 30 extra woningen matig negatief gehinderd worden (11 in

agrarisch gebied en 19 in woongebied met landelijk karakter); dat 43 extra woningen negatief gehinderd worden (4 in agrarisch gebied, 1 in woongebied met landelijk karakter en 38 in woongebied); dat bijgevolg in totaal circa 62 woningen bijkomend kunnen gehinderd worden na realisatie van de gewenste situatie;

Overwegende dat circa een 45-tal woningen gelegen zijn binnen de 3 OUe/m² afkomstig van het individueel bedrijf; dat deze woningen gelegen zijn in agrarisch gebied; dat reeds in de aanvraag een geurstudie was opgenomen waarbij de geurimmissie wordt bepaald voor de 27 dichtstbij gelegen woningen (ref. Crea-nr. A1000697/KA/1); dat 3 van de 27 woningen gerelateerd zijn met een landbouwbedrijf; dat uit deze studie blijkt dat voor 8 van de 27 woningen de geurimmissie in de clusterbenadering (licht) stijgt met gemiddeld 0,76 OUe/m²; dat voor de andere 19 woningen de geurimmissie daalt met gemiddeld 5,25 OUe/m²; dat wanneer geen rekening gehouden wordt met de verwachte daling ter hoogte van de 3 landbouwbedrijven, een daling te verwachten valt van gemiddeld 4,27 OUe/m² bij de andere 16 woningen; dat vooral een daling optreedt bij de woning gelegen op 10 m van de perceelgrens van 63,59 OUe/m² naar 53,83 OUe/m²; dat dit huis eigendom is van de exploitant;

Overwegende dat in de geurstudie uit het MER in stal 7 1.200 biggen en in stal 8 962 biggen opgenomen zijn in de huidige toestand; dat in de geurstudie (ref.: Crea-nr. A 1000697/KA/1) in de huidige toestand in stal 7 1.518 biggen en in stal 8 1.152 biggen opgenomen zijn; dat volgens deze laatste geurstudie de totale geuremissie in de huidige situatie 93.744 OUe/s bedraagt wat hoger is dan de situatie zoals voorgesteld in het MER (huidige uitstoot: 89.960 OUe/s); dat volgens de exploitant de aanvullende geurstudie (ref.: Crea-nr. A1000697/KA/1) de correcte actuele situatie weergeeft; dat in deze studie echter geen overzicht is opgenomen met het aantal gehinderde woningen;

Overwegende dat de exploitant op 21 december 2012 een aanvullende geurstudie heeft overgemaakt; dat in deze geurstudie een aantal verduidelijkingen zijn opgenomen in verband met de bijkomende gehinderde woningen; dat in deze geurstudie ook een simulatie is gemaakt van de geurdruk wanneer de Omzendbrief LNE 2012/1: 'Milderende maatregelen voor geuremissies die afkomstig zijn van bestaande varkens- en pluimveestallen in Vlaanderen' wordt toegepast op alle varkensstallen;

Overwegende dat de exploitant aangeeft het standaardpakket van de Omzendbrief LNE 2012/1 te willen toepassen op alle varkensstallen (bestaand en nieuw, ammoniakemissiearm en niet-ammoniakemissiearm); dat daarnaast de mestverblijftijd kan worden beperkt voor stal 1, 2, 4, 5 en 6; dat wanneer de bijhorende reductiecoëfficiënten toegepast worden op de stallen, de totale geuremissie 115.477,88 OUe/s bedraagt in de gewenste situatie; dat rond stal 12 en 13 een groenscherm zal worden aangeplant; dat het aandeel van deze stallen in de totale uitstoot werd bepaald om zo een reductiecoëfficiënt te bepalen; dat via deze berekening een reductie van 2,44% wordt toegewezen aan het groenscherm; dat deze reductie enkel op woningniveau werd toegekend aangezien niet alle woningen een effect kunnen ondervinden van dit groenscherm;

Overwegende dat de Omzendbrief LNE 2012/1 bestaande stallen definieert

als zijnde niet-ammoniakemissie arme stallen; dat bijna alle bestaande varkensstallen ammoniakemissiearm zullen gemaakt worden zodat deze niet meer vallen onder de definitie van bestaande stallen zoals opgenomen in de Omzendbrief; dat de Omzendbrief LNE 2012/1 bijgevolg alleen kan toegepast worden op stal 6; dat wanneer een geurreductiecoëfficiënt van 20% toegepast wordt op stal 6, dit een daling van 1.823,04 OUE/s oplevert of een daling van 1,4% van de totale geuruitstoot;

Overwegende dat de exploitant bereid is om een aantal maatregelen opgesomd in de omzendbrief LNE 2012/1 (standaardpakket voor alle stallen, mestverblijftijd beperken voor enkele stallen en groenscherm) toe te passen op alle stallen; dat deze maatregelen een positief effect kunnen hebben op de geuremissie, dat het bijgevolg aangewezen is om deze voorgestelde maatregelen gekoppeld aan de Omzendbrief LNE 2012/1 bijkomend op te leggen in de bijzondere voorwaarde;

Overwegende dat in de aanvullende geurstudie van 21 december 2012 een immissiebepaling is opgenomen van 59 woningen die bijkomend gehinderd worden in de gewenste situatie ten opzichte van de vergunde situatie; dat het aantal gehinderde woningen in de vergunde situatie en het aantal bijkomend gehinderde woningen in de gewenste situatie niet hetzelfde is als in de geurstudie opgenomen in het MER van het bedrijf; dat dit komt omdat in de aanvullende studie het aantal biggen in stal 7 en 8 in de vergunde situatie gewijzigd is ten opzichte van 2 jaar geleden toen het MER werd opgemaakt;

Overwegende dat uit de immissiebepalingen in de gewenste situatie bij de 59 bijkomend gehinderde woningen blijkt dat de stijging in geurimmissie beperkt is (maximale stijging $< 2 \text{ OUE/m}^2$);

Overwegende dat de exploitant bij het beroepsschrift 2 rendementsmetingen heeft toegevoegd; dat deze studies een geurreductierendement aangeeft van 88 en 85%;

Overwegende dat er gebruik gemaakt wordt van meelfasevoeding wat resulteert in een daling van de stikstofexcretie wat een gunstige invloed heeft op de geuremissie;

Overwegende dat de kadavers wekelijks opgehaald worden door een verwerker; dat de kadaveropslag nu niet gekoeld is; dat de kadaveropslag in de toekomst zal gebeuren met een mobiel systeem dat gekoeld wordt;

Overwegende dat de centrifuge voor de scheiding van de ruwe mest in een dunne en dikke fractie opgesteld staat in een loods; dat de dikke fractie opgeslagen wordt in een loods met een opslagcapaciteit van 250 m^3 ;

Overwegende dat in de BBT-studie voor mestverwerking staat dat het effluent een laag gehalte ammoniakale stikstof bevat zodat emissiearme opslag niet nodig is aangezien de geuremissie van het effluent laag is; dat in dezelfde studie vermeld staat dat het slib hoofdzakelijk van microbiële oorsprong is; dat op basis van een studie van Trevi bij een gelijkaardige installatie aangehaald in bovengenoemde BBT-studie werd vastgesteld dat het stikstofverlies (via NH_3 en N_2O) en de geuremissie ter hoogte van de denitrificatie- en nitrificatiebekkens aanvaardbaar is; dat bijgevolg het denitrificatie- en nitrificatiebekken, de nabezinker en de effluentopslag niet afgedekt moeten worden;

Overwegende dat uit de verschillende geurstudies blijkt dat er bijkomende

geurhinder te verwachten valt; dat deze bijkomende hinder echter beperkt is; dat voor de dichtstbij gelegen woningen een verbetering of een stand-still te verwachten valt; dat bijgevolg, wanneer de voorgestelde maatregelen en de maatregelen opgenomen in de bijzondere voorwaarden strikt worden nageleefd, de geurhinder voor de omgeving tot een aanvaardbaar niveau kan beperkt worden;

(...)

Overwegende dat de ventilatoren een continue bron zijn; dat in de huidige situatie 25 ventilatoren werkzaam zijn en in de toekomstige 58;

Overwegende dat de geluidsstudie in het MER 2 evaluatiepunten neemt, namelijk bij de dichtstbij zijnde woning op circa 10 m van de perceelgrens en op 200 m van de perceelgrens; dat de richtwaarden voor continue bronnen voor een nieuwe inrichting gehanteerd worden, zijnde overdag 40 dB(A), 's avonds 35 dB(A) en 's nachts 30 dB(A); dat de geluidsdruk afkomstig van de continue bronnen ter hoogte van de evaluatiepunten is opgenomen in onderstaande tabellen voor de huidige en toekomstige situatie;

huidig	dag	avond	nacht
Woning op 10 m	47,4 dB(A)	47,3 dB(A)	45,2 dB(A)
Op 200 m	37,6 dB(A)	35,5 dB(A)	32,8 dB(A)

gewenst	dag	avond	nacht
Woning op 10 m	51 dB(A)	51 dB(A)	48,8 dB(A)
Op 200 m	39,6 dB(A)	38,5 dB(A)	36 dB(A)

Overwegende dat in het standaardpakket van de Omzendbrief LNE 2012/1 is opgenomen dat het ventilatiesysteem moet geoptimaliseerd worden om overmatig ventileren te voorkomen; dat dit ook een gunstig effect zal hebben op de geluidshinder; dat de combiwassers achteraan de stallen zullen geplaatst worden weg van de bewoning; dat het geluid van 54 van de 58 aanwezige ventilatoren gedempt zal worden door het waspakket van circa 1,5 m van de combiwasser; dat de exploitant een studie heeft bezorgd waarbij geluidsmetingen zijn uitgevoerd van ventilatoren op vol vermogen bij een gelijkaardige luchtwasser; dat door het waspakket een reductie van 10 dB(A) bekomen wordt; dat deze studie uitgevoerd werd bij een luchtwasser met een waspakket van circa 90 cm terwijl het waspakket van de combiwasser die zal voorzien worden op het bedrijf, circa 1,5 m breed is zodat een verdere demping kan verwacht worden;

Overwegende dat de volgende incidentele geluidsbronnen aanwezig zijn:

- lossen van veevoeder: 111 dB(A);
- geluid dieren tijdens laden: 115 dB(A);
- dichtslaan laadklep van vrachtwagens: 115 dB(A);

Overwegende dat de richtwaarden voor incidentele bronnen voor een nieuwe inrichting gehanteerd worden, zijnde overdag 55 dB(A), 's avonds 45 dB(A) en 's nachts 40 dB(A); dat de geluidsdruk afkomstig van de incidentele bronnen ter hoogte van de evaluatiepunten is opgenomen in onderstaande tabel (laden van dieren/lossen van voeder); dat de geluidsdruk afkomstig van de incidentele bronnen in de huidige en de gewenste situatie gelijkaardig is;

	dag	avond	nacht
Woning op 10 m	68,1/61,1 dB(A)	68,1/61,1 dB(A)	68,1/61,1 dB(A)
Op 200 m	55/51 dB(A)	55/51 dB(A)	55/51 dB(A)

Overwegende dat kan vastgesteld worden dat de richtwaarden overschreden worden; dat er ook in het MER van het bedrijf is opgenomen dat er negatieve effecten te verwachten vallen van de uitbreiding; dat de motoren van de vrachtwagens tijdens het laden en lossen moeten stilgelegd worden; dat de ventilatoren op stal 12-13 aan de achterzijde geplaatst moeten worden, dat het lossen van voeder alleen overdag mag gebeuren;

Overwegende dat in het MER is opgenomen dat de voedersilo's zich tussen de gebouwen bevinden zodat het lossen grotendeels is afgeschermd; dat de laad- en losplaatsen voor de dieren van de nieuwe stal 12 en 13 zich ook achteraan bevinden; dat de dichtstbijzijnde woning zich op circa 180 m bevindt van de toekomstige laad- en losplaatsen voor vleesvarkens; dat het merendeel van de activiteiten daar zal plaatsvinden; dat in het MER gesteld is dat de in de MER berekende hinder ten opzichte van de dichtstbij gelegen woningen een overschatting is;

Overwegende dat het afvoeren van vleesvarkens overwegend 's nachts tussen 22u en 10u gebeurt; dat deze transporten hoofdzakelijk 's nachts moeten gebeuren; dat het laden van vleesvarkens ongeveer 3u duurt; dat laad- en losplaatsen zich tussen de bedrijfsgebouwen bevinden; dat het aangewezen is om in de bijzondere voorwaarden op te leggen dat de vrachtwagens hun motor moeten stilleggen tijdens het laden of lossen indien het draaien van de motor niet vereist is;

Overwegende dat de exploitant stelt dat de afvoer van mest (400 transporten/jaar) gebeurt tussen 6u en 20u; dat de exploitant stelt dat de aanvoer van voeder (350 transporten/jaar) gebeurt tussen 6u en 16u; dat de exploitant stelt dat de afvoer van melk (207 transporten/jaar) gebeurt tussen 7u en 22u; dat gelet op het hoge aantal van dergelijke transporten die niet noodzakelijk 's nachts of 's avonds moeten gebeuren, het aangewezen is om in de bijzondere voorwaarden op te leggen dat deze transporten alleen overdag mogen plaatsvinden;

Overwegende dat de exploitant stelt dat de aanvoer van brandstof (20 transporten/jaar) en de afvoer van kadavers (52 transporten/jaar) enkel overdag gebeurt; dat het aangewezen is dit ook in de bijzondere voorwaarden op te leggen;

Overwegende dat de centrifuge voor de mestverwerking in de loods is opgesteld; dat het geluid afkomstig van de centrifuge verwaarloosbaar is;

Overwegende dat wanneer de voorgestelde maatregelen en de maatregelen opgenomen in de bijzondere voorwaarden strikt worden nageleefd, de geluidshinder voor de omgeving tot een aanvaardbaar niveau kan beperkt worden;

(...)"

4.9. Op 2 oktober 2012 weigert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Assenede de voor de verandering van de inrichting

gevraagde stedenbouwkundige vergunning. De aanvrager dient daarop een administratief beroep in, en op 7 februari 2013 verleent de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen een stedenbouwkundige vergunning. Daarop dienen de huidige verzoekende partijen een verzoek tot vernietiging met een vordering tot schorsing in bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

V. Onderzoek van de vordering

5. Luidens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

6. De verzoekende partijen zetten met betrekking tot de tweede voorwaarde uiteen dat zij in de onmiddellijke nabijheid wonen van de inrichting, zodat zij rechtstreeks in de beleving van hun woon- en leefklimaat worden geraakt door visuele hinder, geurhinder, mobiliteitshinder en geluidshinder.

Over de visuele hinder stellen zij dat de exploitatie gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Zij verwijzen hierbij naar hun uiteenzetting van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hun vordering tot schorsing van de stedenbouwkundige vergunning, die zij bijvoegen en integraal als hernomen willen zien. Ook zal het aan te planten groenscherm een impact hebben op de visuele hinder en het gegeven dat een groenscherm door de milieuvergunning van 2008 reeds diende te worden aangelegd "doet aan deze vaststelling geen afbreuk".

Met betrekking tot de geurhinder verwijzen zij naar het initieel advies van de afdeling Milieuvergunningen dat de voorgenomen uitbreiding als "een onaanvaardbare aantasting van de - nu reeds sterk gehinderde - omgeving"

beschouwt. De geurhinder houdt volgens de verzoekende partijen een ernstige verstoring in van het woon- en leefklimaat.

Voorts is de bestaande wegenis volgens hen ontoereikend, zodat het te verwachten transport mobiliteitshinder zal opleveren.

Ten slotte verwijzen de verzoekende partijen naar lawaaihinder.

7. De verwerende partij antwoordt dat zij geen partij is bij de betwisting omtrent de stedenbouwkundige vergunning zodat de verzoekende partijen hun argumentatie hierover die zij in dezen zouden willen betrekken, in hun verzoekschrift hadden moeten opnemen. Zij stelt bovendien dat de verzoekende partijen niet aannemelijk maken dat het groenscherm dat een breedte heeft van 6 meter en op 110 meter van de dichtstbijgelegen woning is gelegen, een visuele hinder oplevert.

Met betrekking tot de aangevoerde geurhinder verwijst de verwerende partij naar het aanvullend advies van 4 januari 2013 van de afdeling Milieuvergunningen waaruit zou blijken dat de bijkomende geurhinder beperkt is en dat voor de dichtstbijgelegen woningen is gelegen een verbetering of een stand-still te verwachten is.

Over de aangevoerde mobiliteitshinder argumenteert de verwerende partij dat door de opgelegde transportplannen het aantal transporten, per dag per route, beperkt blijft tot één à twee transporten per dag.

Ten slotte stelt de verwerende partij dat de verzoekende partijen niet uiteenzetten uit wat de aangevoerde geluidshinder zou kunnen bestaan.

8. De tussenkomenende partij merkt op dat de verzoekende partijen in agrarisch gebied wonen zodat van hen een grotere tolerantie mag worden verwacht ten aanzien van agrarische activiteiten en dat de verzoekende partijen niet aantonen

dat de tolerantiegrens is overschreden. Zij wijst er voorts op dat de verzoekende partijen er zelf voor gekozen hebben om een woning in agrarisch gebied te betrekken en omringd zijn door diverse andere landbouwbedrijven.

Over de aangevoerde hinder voortvloeiende uit de bouwfysische aspecten stelt zij dat de verzoekende partijen zich niet kunnen beroepen op de inplanting van de stallen aangezien zulks voortspruit uit de stedenbouwkundige vergunning.

Zij verwijst verder naar het aanvullend advies van de afdeling Milieuvergunningen en argumenteert dienaangaande dat het aangevoerde nadeel van de geurhinder niet in concreto is aangetoond, terwijl de afdeling Milieuvergunningen uit de haar voorgelegde studies afleidt dat "- mits de nodige maatregelen in acht worden genomen - de bijkomende geurhinder die te verwachten valt, beperkt is" en dat "voor de dichtstbijzijnde woningen een verbetering of een stand-still valt te verwachten en dat de geurhinder voor de omgeving tot een aanvaardbaar niveau kan beperkt worden".

Op de aangevoerde mobiliteitshinder antwoordt de tussenkomende partij dat deze hypothetisch is en dat zij door de verzoekende partijen niet in concreto wordt aangetoond. Zij merkt op dat in de gegeven adviezen gewag wordt gemaakt van gemiddeld 23 transporten per week via de N49/E34 en dat die wegen via twee gewestwegen kunnen worden bereikt, respectievelijk ten oosten en ten westen van de inrichting, zodat de bestreden beslissing terecht kan overwegen dat, mits het respecteren van de maximale spreiding, de transporthinder aanvaardbaar is. Ook is het door de verzoekende partijen geschetste "landweggetje" in werkelijkheid een tweevaksbaan die ook gebruikt wordt door andere aan die baan gelegen landbouwbedrijven.

Over de aangevoerde lawaaihinder betoogt de tussenkomende partij dat de verzoekende partijen geen concrete gegevens aanbrengen die dergelijke hinder aannemelijk zouden maken.

Beoordeling

9. Dat er als gevolg van de exploitatie van de inrichting hinder kan bestaan voor omwonenden van de inrichting wordt door geen van de partijen ontkend.

Opdat evenwel toepassing zou kunnen worden gemaakt van de bepalingen van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dient een verzoekende partij aan te tonen dat het nadeel, ontstaan door de hinder, ernstig is en moeilijk te herstellen. Ook mag van verzoekers die in een agrarisch gebied wonen een hogere tolerantiegraad verwacht worden ten overstaan van typische agrarische activiteiten, zodat zulks ook invloed heeft op de ernst van een ingeroepen nadeel.

In dezen blijkt de aangevoerde visuele hinder het gevolg te zijn van een stedenbouwkundige vergunning, zodat een gebeurlijk nadeel geen oorsprong vindt in de bestreden milieuvergunning.

Voorts kan de aanleg van een groenscherm, dat trouwens reeds was voorzien in de milieuvergunning van 2008, niet tot een andere conclusie leiden en zou het ook niet zo moeilijk zijn om het te verwijderen, indien later zou blijken dat het ten onrechte is opgericht, zodat, onafgezien van de respectabele afstand van 110 meter van de dichtstbijzijnde woning, het nadeel dat de verzoekende partijen hierdoor zouden kunnen ondervinden niet moeilijk te herstellen zou zijn.

Zowel de bestreden beslissing als het advies van de afdeling Milieuvergunningen van 4 januari 2013, stellen dat "uit de verschillende geurstudies blijkt dat er bijkomende geurhinder te verwachten valt; dat deze bijkomende hinder echter beperkt is; dat voor de dichtstbij gelegen woningen een verbetering of een stand-still te verwachten valt; dat bijgevolg, wanneer de voorgestelde maatregelen en de maatregelen opgenomen in de bijzondere voorwaarden strikt worden nageleefd, de geurhinder voor de omgeving tot een

aanvaardbaar niveau kan beperkt worden".

De Raad van State kan op de deskundigheid vertrouwen van de instellingen en de organen die aan de voorbereiding van een bestreden beslissing hebben meegewerkt en waarop die beslissing steunt. De Raad van State zou bijgevolg buiten zijn rol treden indien hij elke vaststelling en elke conclusie van deze instellingen en organen opnieuw in vraag zou stellen en zelf op onderzoek zou gaan. Slechts in het geval vaststellingen of conclusies zouden worden gedaan die de redelijkheid overtreffen zou hij de deskundigheid van die instellingen en organen in twijfel moeten trekken.

De conclusie van het advies die in de bestreden beslissing is overgenomen is niet onredelijk.

Blijkens de voorgelegde foto's en plannen wonen de verzoekende partijen allen in de nabije omgeving van de vergunde inrichting. Er wordt bijgevolg aanvaard dat de aangevoerde geurhinder voor de verzoekende partijen ofwel dezelfde zal zijn als voorheen ofwel zelfs zal verminderen. Hij wordt bijgevolg niet als een ernstig en moeilijk te herstellen nadeel beschouwd.

Met de verwerende partij wordt aangenomen dat indien de transportplannen worden nageleefd zoals opgelegd, de te verwachten mobiliteitshinder zich zal beperken tot één à twee transporten per dag. Dergelijke hinder kan bezwaarlijk als een ernstig nadeel worden aanvaard.

Over de aangevoerde geluidshinder reiken de verzoekende partijen in concreto geen elementen aan die zouden aantonen dat het nadeel dat zij hierdoor zouden ondervinden ernstig is.

10. Uit wat voorafgaat blijkt dat aan één van de voorwaarden van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan.

Die vaststelling volstaat om de vordering van de verzoekende partijen af te wijzen.

BESLISSING

1. Het verzoek van de BVBA An-Pigs tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwierpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeven januari tweeduizend veertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,
bijgestaan door

Elisabeth Impens,

kamervoorzitter,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin